

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ

ပန်းတနော်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၉-၂၀၂၃)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၂
စကားချီး	၅
လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ရာသီခွန်ပြပုံ၊ အဖွဲ့အစည်းပြပုံ၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်	၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၁၀
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၂
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၃
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှုများ	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ	၁၅
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၂၀
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၂၅
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စရပ်များ	၂၆
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ	၂၈
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်	
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း	
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ	
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ	
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်	၃၃
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ	၃၄
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ	
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ	
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၃၆
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း	
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ	
နောက်ဆက်တွဲ	
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ	၄၂
ယော: ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
ယော: ၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေအရင်းအမြစ်အခြေအနေ	
ယော: ၃ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ	
ယော: ၄ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ	
ယော: ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ	
ယော: ၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု	
ယော: ၇ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း	
ယော: ၈ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ	
ယော: ၉ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ	
ယော: ၁၀ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ	
ယော: ၁၁ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ	

- ယော: ၁၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
 ယော: ၁၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များ
 ယော: ၁၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
 ယော: ၁၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
 ယော: ၁၆ ကျောင်းတက်နှုန်း
 ယော: ၁၇ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
 ယော: ၁၈ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
 ယော: ၁၉ လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
 ယော: ၂၀ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
 ယော: ၂၁ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
 ယော: ၂၂ အိမ်သာ အမျိုးအစား
 ယော: ၂၃ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များ အခြေအနေ
 ယော: ၂၄ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအခြေအနေ
 ယော: ၂၅ ကျား - မ ရေးရာ

ကိုးကားစာရင်း

စကားချိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် ပန်းတနော်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်းရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာအားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင်ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သောလုပ်ငန်းများသည်ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ် များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင်လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေ

ကာလအပေါ်မူတည်၍ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်းလိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပန်းတနော်မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆိုင်ရာအားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

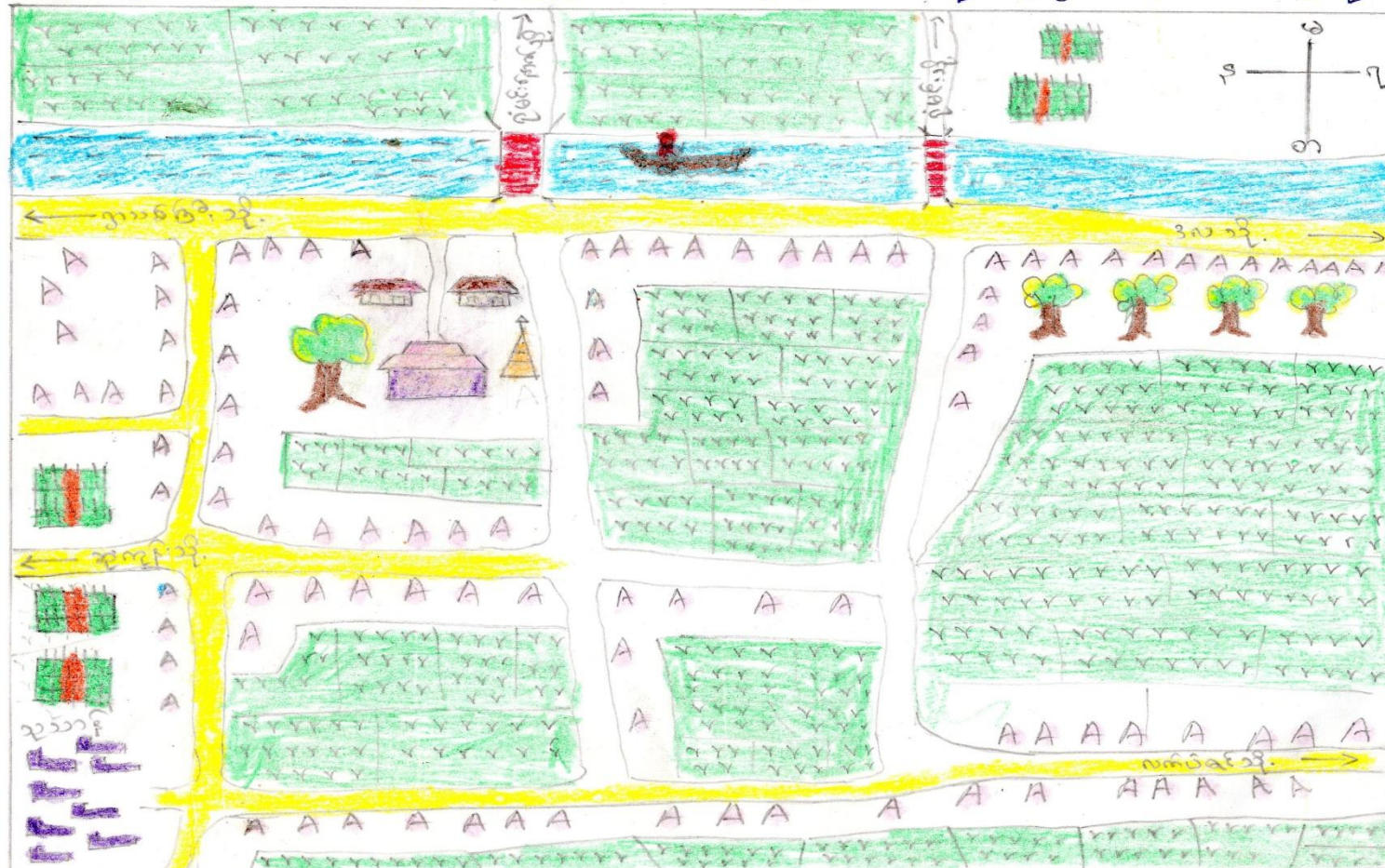
ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင် မည့်လမ်းကြောင်း နှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ
ပန်းတနော်မြို့နယ်

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်

ရှေ့ဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ မြလင်းအုပ်စု၊ လက်ပံထုံးကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ

၁၀.၆.၂၀၁၈

မြေပုံအချက်အလက်

- ရွာမင်းဆောင်
- ကန်ကုန်တံတား
- သစ်သားတံတား
- လူနေအိမ်
- စာသင်ကျောင်း
- ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
- သစ်ပင်
- ယာခင်း
- ကွမ်းခြံ
- သုသာန်
- ပြာတွင်းလမ်း
- စေတီ
- ရွှေ

ပြောင်းလဲနေသော သက်တမ်းကြေးမုံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု

စဉ်	အကြောင်းအရာ	တိုက်ခတ်	ကမ္ဘာမြေ	နက်ညို	ဝါဆို	ဝါခေါင်	တော်သက်	တိုက်ခတ်	တိုက်ခတ်	တိုက်ခတ်	ပြောင်းလဲ	တိုက်ခတ်	တိုက်ခတ်
၁	ရာသီဥတု												
၂	အပင်အမျိုးအစား												
၃	သက်တမ်းကြေးမုံ												
၄	မွှေးမုံ												
၅	တုတ်ကွေး												
၆	ကျွန်း												
၇	ဝင်ရိုး												
၈	ရေ												
၉	အခြားသတ္တိ												
၁၀	အပင်အမျိုးအစား												

ပြလင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများ တည်ရှိမှုပုံစံပြ(Venn Diagram)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည် ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုနိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလားကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက်အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့်ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုး လာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ အတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ နှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်

ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံချက်များကိုနှစ်အလိုက် ဦးစားပေး ရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ပန်းတနော်မြို့နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အောက်ပိုင်းတွင်တည်ရှိ၍ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မအူပင်ခရိုင်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ပန်းတနော်မြို့နယ်သည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၆ ဒီဂရီ ၅၈ မိနစ်နှင့် ၁၇ဒီဂရီ ၂၃ မိနစ်ကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ ဒီဂရီ ၂၈ မိနစ်နှင့် ၉၅ ဒီဂရီ ၅၃ မိနစ်ကြားတွင် တည်ရှိပြီး အကျယ်အဝန်းမှာ (၄၉၈.၅၂) စတုရန်းမိုင်ကျယ်ဝန်းပါသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့(၁၇)မိုင်ရှိပြီး တောင်မှ မြောက်သို့(၂၇)မိုင်ရှည်လျားပါသည်။

ပန်းတနော်မြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ညောင်တုန်းမြို့နယ်နှင့် မအူပင်မြို့နယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် အိမ်မဲမြို့နယ်နှင့် ကျောင်းကုန်းမြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် ဝါးခယ်မမြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်နှင့် ကျုံပျော်မြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။

ပန်းတနော်မြို့နယ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှုများသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ပန်းတနော်မြို့နယ်သည် သမမျှတသောရာသီဥတုရှိပြီး အမြင့်ဆုံး အပူချိန် ၂၉.၂၂°C ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလတွင် ၂၃.၉၇°C ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရွာရက် (၁၀၈) ရက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်မှာ (၈၈.၁၉) လက်မ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လများ ဖြစ်ပါသည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ပြလင်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ပန်းတနော်မြို့နယ်နှင့် (၆) မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှာ ဂုံမင်းအရှေ့ကျေးရွာ၊ ဂုံမင်းအနောက်ကျေးရွာ၊ ဒလကျေးရွာ၊ လက်ပန်ဇင်ကျေးရွာ၊ ဆုံကုန်းကျေးရွာ၊ ရွာသစ်ကြီးကျေးရွာနှင့် စစ်ကိုင်း ကျေးရွာတို့ဖြစ် ပါ

သည်။ လက်ပန်တုန်းကျေးရွာသည် ကိုင်းလုပ်ငန်း အဓိကလုပ်ကိုင်သော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။အခြားလုပ်ငန်းများကိုလည်း အနည်းငယ် လုပ်ကိုင်သော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါ သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှု မှာသဲကိုချောင်းမြောင်းတွင်ထုတ်ယူရရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ ဖြစ်သည့် ဘုန်းမသိမ်၊ လောက်သေ၊ ပွေးကိုင်း၊ ဆင်တုံးမနွယ်၊ ကုန်းဗေဒါ၊ ကြိတ်မှန်ရွက်၊ သက်ရင်းကြီးနှင့် စူလာနဖာပင်များ စသည့်တို့ပေါက်ရောက်သောကြောင့် ကျန်းမာရေး အတွက် အရေးပါသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ ပေါက်ရောက်သည့် ဒေသတစ်ခု လည်း ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာမြေ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေများ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီးမြေပြန့် ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူအားလုံးမှာချောင်းရေနှင့် အဝီစိ တွင်းရေဖြင့် လယ်မြေဧက (၁၄၅.၅)ဧက၊ ကိုင်းကျွန်း(၃၃၆)ဧကနှင့် ဥယျာဉ်ခြံ(၁၁၇)ဧက ခန့်ကိုသာ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်မြေဧက ဖြစ်ပြီး စပါး၊မတ်ပဲ၊ ဘိုကိတ်ပဲ၊ငရုတ်နှင့် ကွမ်း၊သင်ခြံတို့ကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၃၅၄) စုရှိပြီး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၁၇၂၅) ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄.၈၇) ဦးနှုန်း ရှိသောကြောင့် ကျေးလက် အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅)ဦး နှုန်းထက် လျော့နည်း နေပါသည်။ အသက် (၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ ၆၈.၉၈% ရှိပြီး (၁၅) နှစ်အောက် လူဦးရေနှင့် အသက် (၆၄) နှစ်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း ၃၀.၈၉%သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ကျေးရွာအတွင်းအလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားမှုကြောင့်လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှု ပေးနိုင် ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာအဆင့် ခွဲခြားမှု နည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏(၈၈.၇) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၄)စုရှိပြီးလယ် (၂၀) ဧက အထက်

ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ အိမ်အနေအထားမှာလည်း တိုက်ခံ၊ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်၊ ပျဉ်ခင်းဖြစ်ပြီး လယ်ယာသုံး ကိရိယာများ အပြည့်အစုံနှင့် နွားစသည်တို့ ပိုင်ဆိုင် ကြသည်။ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုများမှာ (၃၆)စု ရှိပြီး လယ်(၁၀-၂၀) ဧကကြား လုပ်ကိုင်ကြ သူများဖြစ်ကြပြီး ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ သွပ်မိုးသည့် အိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြ ပါသည်။ လယ်ယာသုံး ကိရိယာများ အနည်းငယ်နှင့်ကြက်၊ ဝက်များကို မွေးမြူကြသော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ပါဝင်ပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာမများပြားသော်လည်း အကြွေးတင်ရှိ မှုမှာ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှာ (၉၀) စုရှိပြီး လယ် (၀.၁-၁၀) ဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်ပြီးအချို့မှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်ကြသည်။ လယ်ယာသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပြီးအိမ်အခြေအနေမှာပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ သွပ်မိုးအိမ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲ သော အိမ်ထောင်စုများမှာ (၁၅၆) အိမ်ဖြစ်ပြီး မြေယာမပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၈၈.၇)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ကျပ်ပန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု (၁၂၈)စုရှိသည့် အနက် (၁၈) ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၃) လအောက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၈၂) ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၃ - ၆) လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိ၍ ချေးငှားခြင်း မပြုဘဲထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင်စားသောက်နိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည်လုပ်အားခ ကြိုယူ ခြင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေး အကြွေးယူခြင်း အပြင် အခြား ဒေသ များသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီး မဖူလုံသော ဆင်းရဲသားတောင်သူများအဖို့ ထိခိုက်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။ ရေဘေးနှင့်ကြုံတွေ့လာလျှင်ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သောအိမ်ထောင် စု (၉၅)ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျန်းမာရေးအတွက်တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက (၆)မိုင်အတွင်း ကွာဝေးသော မြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံတွင် အဓိကထား၍ သွားရောက်ပြသပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များ အတွက် ကိုလည်း ပန်းတနော်မြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသကြပါသည်။ ကျေးရွာ အတွင်းတွင် ချောင်းရေနှင့် လက်နှိပ်တုံကင် (၁၂၅) တွင်း ရှိပြီး သောက်ရေအတွက် လုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း ရေအရည်အသွေးမှာ ညံ့ပါသည်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်း တွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီး ပိုင်း တို့သည်လည်း တကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင် များရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည်သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန် ကြပြီး အာဟာရ

ပြည့်ဝမှု ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအခြေခံပညာ မူလတန်း(လွန်)ကျောင်းတွင် ကျေးရွာမှ ကျောင်းသား (၂၂၀)ဦးရှိပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် (၁၅) ဦး၊ ကျောင်းသား မိဘ များ အားလုံး ပါဝင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါသည်။ လက်ပန်တုန်း ကျေးရွာသည် ပန်းတနော် မြို့ နှင့် (၆)မိုင်သာကွာဝေး သော်လည်း ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာသူ/သားများတွင် ဘွဲ့ရသူ ဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါး၊ပဲ၊ကွမ်းနှင့်ငရုပ်သီးနှံများ ဖြစ်ပြီး မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီ နှစ်သီးစား စိုက်ပျိုးကြသည်။ နွား၊ မြင်း၊ ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲစသည် တို့ကို တစ်နိုင် တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု မှာ(၈၂)စု ရှိသော်လည်း စီးပွားဖြစ် မလုပ်ကိုင်ကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှု မရှိသော အိမ် ထောင်စုများအနေဖြင့် ဈေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ ပန်းရံ-လက်သမား၊ ခေါင်းရွက် ဗျက်ထိုး၊ ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီ အစရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် ကြသည်။ အစိုးရဌာနများတွင် ဝင်ရောက် အမှုထမ်းနေသော အစိုးရဝန်ထမ်းရှိသည့် အိမ် ထောင်စုများလည်း အနည်းငယ် ရှိနေပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးမှာ အမျိုးသားဦးရေ ထက် များပါသည်။ ကောက်စိုက်ချိန်တွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် (၅၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိကြ သည်။ ကောက်ရိတ်ချိန်တွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် (၅၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိကြပါသည်။ နေ့စားအလုပ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ ဈေးဆိုင် ဝန်ထမ်း၊ ပန်းရံ-လက်သမား အလုပ်သမားများ အဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်နေ့လျှင် လုပ်အားခ ကျား(၅၀၀၀) ကျပ်၊ မ (၃၀၀၀) ကျပ် ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၃၅၄)စု လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့တွင်အမျိုးသမီးများသာလျှင်ဦးဆောင်ပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော် လည်း ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(ငှ) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျောင်းကော်မတီ၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ မီးသတ်နှင့် အမျိုးသမီးရေးရာတို့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ အဓိက စိုက်ပျိုးသောသီးနှံမှာ စပါး၊ ပဲ၊ ကွမ်းနှင့် ငရုတ်သီးနှံများ ဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် စိုက်ဧက (၄၈၅.၅)စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးစပါးတွင် စိုက်ခင်းအားလုံးသည် ရွှေ့ပြောင်းစိုက်သည့် စနစ်နှင့် ကြဲစိုက်သည့်စနစ်တို့ကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ပံ့ပိုးသော ချေးငွေမှာ မြေပြင်ဆင်စရိတ်နှင့် စိုက်ပျိုးစရိတ်အထိ အထောက်အကူပြုပါသည်။ သို့သော် ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ရိတ်သိမ်းစရိတ်တို့ အတွက် ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာ အရောင်းဆိုင်များမှ အတိုးနှုန်း (၅) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ချေးယူရပါသည်။ နွေစပါးတွင်မူ မြေပြုပြင်ချိန် တိုတောင်းခြင်းနှင့် ရာသီချိန်တိုတောင်းလွန်းခြင်းကြောင့် လယ်သမားများ အားလုံး နွေစပါးကြဲသည့်စနစ်ကို အသုံးပြုပြီး ပဲသီးနှံများလည်းစိုက်ပျိုးကြ ပါသည်။ နွေစပါး စိုက်ချိန်နောက်ကျသည့် လယ်များတွင် စိုက်ပျိုးရေးအား အဝီစိတွင်းမှ ရရှိပြီး အသင့်အတင့် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး အနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နွား၊ မြင်း၊ ဝက်၊ ဒေသကြက်နှင့် ဘဲများကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြပါ သည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော မိသားစု (၁၉၁) စု ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းတိုးတက်ရန်အတွက် နည်းပညာနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရန် အထူး လိုအပ်ပါ သည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်ဘဲ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများမှာဈေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ ပန်းရံ-လက်သမား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ အစရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် ကြသည်။ နေ့စား အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ ဈေးဆိုင်ဝန်ထမ်း၊ ပန်းရံ-လက်သမားအလုပ် သမား များ အဖြစ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်နေ့လျှင် လုပ်အားခ ကျား(၅၀၀၀) ကျပ်၊ မ (၃၀၀၀) ကျပ် ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၃၅၄) ခန့် လုပ်ကိုင်ကြ သည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ခင်းနှင့် မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ် ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ် အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့် သည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏ အနောက်ခြမ်းတွင် နှစ်စဉ်မိုးတွင်းကာလတွင်း ရေကြီး ရေလွှမ်းမှု ဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါသည်။ မြစ်ကမ်းဘေး ဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်း ဘေးအန္တရာယ်မှာ နည်းပါးသည်။ အားပျော့သော မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့်အဖွဲ့ မည်သည့်ဌာနမှ သင်တန်း ပေးခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံပေးခြင်း မရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ် နိုင်ရန် အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ မြို့နယ်နှင့် အနည်းငယ်သာ ဝေးကွာသည့် အတွက် ဒေသလုံခြုံရေးအား မြို့နယ်ရဲစခန်းမှ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ငွေချေးရန်အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဦးစီး ဌာနတို့ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧက လျှင် (၁၅၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၅၀၀,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂) ကျပ်နှုန်း ဖြစ်ပြီး လတိုး ဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့် ကာလမှာ (၇) လ ဖြစ်သည်။လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သော ချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည် (အနည်းဆုံး၃နှစ်) ထုတ်ချေးမည် ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့် အစီအစဉ်မှာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လျှင် ထုတ်ချေးနိုင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀) ကျပ် စုရသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျပန်းဟူ၍ ငွေထုတ်ချေးသည့် ပုံစံ(၂)မျိုး ရှိပါသည်။ အတိုးနှုန်းလည်းမတူချေ။ ငွေပမာဏမှာ တစ်ဦးလျှင် ပထမအကြိမ်တွင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ် ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။

ပက်-မြန်မာ၊ ဖူလတန်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ (၃)နှစ်ခန့် ရှိပြီဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေနှင့် ကျပန်းများအား ချေးသည့် ရိုးရိုးချေးငွေဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေမှာ ပထမနှစ်တွင် (၂၀၀,၀၀၀) ကျပ်ဖြစ်ပြီး ရိုးရိုးချေးငွေမှာ (၈၀,၀၀၀)ကျပ် ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေရရှိရန် ပုံစံ (၇) လိုအပ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျပန်း မိသားစုများ အနေဖြင့် ငွေချေးရန် အခက်အခဲ ရှိနေပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပြန်လည် ပေးဆပ် သည့် ပုံစံမှာ (နှစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်) ပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်း၊ ပုံမှန် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ မရှိခြင်း၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများ မရှိခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာရှိတွင်း အခြေခံပညာ မူလတန်း(လွန်)ကျောင်းရှိပြီး ကျောင်း သား /သူများ ပညာသင်ကြားနေရပြီး အဆိုပါကျောင်းဆောင်မှာ ၆၀' x ၂၅' x ၁၀' ရှိသော တစ်ထပ်အုတ်ကျောင်းဆောင်(၁)နှင့် ၉၀' x ၂၅' x ၁၀' ရှိသော တစ်ထပ်အုတ်ကျောင်း ဆောင်(၁) စုစုပေါင်း(၂)ဆောင်ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး (၁) ဦး၊ လက်ထောက် ဆရာ၊ ဆရာမ (၈) စုစုပေါင်း (၉) ဦး ရှိပါသည်။ ဆရာ၊ တပည့် အချိုးအားဖြင့် (၂၄) ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းတွင် အခန်းများ ခွဲထားပါသည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းသူ/သား (၁၃၅) ဦး ရှိပါသည်။ မူလတန်းလွန် အဆင့်တွင် ကျောင်းသူ/သား(၈၅)ဦးရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေကို ကျောင်းဝင်းအတွင်း ရှိ လက်နှိပ်တုံကင်မှ ခပ်ယူသုံးစွဲပါသည်။ (၃)ခန်းတွဲ အိမ်သာတစ်လုံး၊ (၂)ခန်းတွဲ အိမ်သာတစ်လုံး ကလည်း ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အတွက် လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ထိုင်ခုံနှင့် စာရေးခုံများ လတ်တလောတွင်လိုအပ်ချက် မရှိသေးပါ။

ကျေးရွာမှ (၃) နှစ် အထက် ကလေးများ (၂၀) ယောက်ကို မူလတန်းကျောင်းတွင်ပင် မူကြိုကလေးများအဖြစ် သင်ကြားပေးနေပါသည်။ တတ်နိုင်ပါက မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင် လိုအပ်နေပြီး ဆရာ၊ ဆရာမအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို မိဘများမှ ကျခံပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကုန်ကျစရိတ် သက်သာသော ကလေးအားကစားကွင်း တစ်ခုလည်း လိုအပ်နေ ပါသည်။ကျောင်းသား/သူများသည် ပန်းတနော်မြို့ပေါ်ရှိ ကျေးရွာ အခြေခံပညာအထက်တန်း

ကျောင်း(ခွဲ)တွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားနေသော်လည်း အောင်ချက်ကောင်းမွန် လာစေရန် ကျောင်းသား/သူများအား တိုက်တွန်းအားပေးရန်နှင့် စာကျက်ဝိုင်းများ ပြုလုပ်ပေးရန် အတွက် မိဘများမှ ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အရေးပါလှပါသည်။

ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက (၆)မိုင်အတွင်း ကွာဝေးသော မြို့နယ်ဆေးရုံတွင် အဓိကထား၍ သွားရောက်ပြသပါသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များကကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေး လျက်ရှိပါသည်။ အသေးစား ကျန်းမာရေးနှင့်ဆိုင်သော ဆေးဝါးများကို လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ အတွင်းရှိ ကုန်စုံဆိုင်များတွင် ရရှိနိုင်ပြီး အကြီးစား ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဝါးများကို ပန်းတနော်မြို့ပေါ်ရှိ ဆေးဆိုင်တွင် ရနိုင်ပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ် များအတွက်ကိုမူ ပန်းတနော်မြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသ ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း တစ်ခန်းထား ရှိရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းတစ်ဦးရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာအတွက်ပါ ကောင်းမွန်သော အကျိုးသက် ရောက်မှု ရှိလာပါမည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် အုတ်ကာရံထားသော သောက်ရေတွင်း (၃) တွင်းသာ ရှိပါသည်။ လက်နှိပ်တုံကင် (၁၂၅) တွင်း ရှိသော်လည်း သောက်ရေအတွက် လုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း ရေအရည်အသွေးမှာ ညံ့ပါသည်။ ကျေးရွာသောက်ရေ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် (၄) လက်မ စက်ရေတွင်း တစ်တွင်းနှင့် အုတ်ရေကန်တစ်ကန် လိုအပ်နေပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၃၅၄) အိမ်ရှိပြီး ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ရာတွင် မြေပြိုခြင်း၊ ကမ်းပြိုခြင်းကြောင့် ကွန်ကရစ်ခွေချမှသာ ဆောက်လုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် များပြားမှုကြောင့် မဆောက်လုပ်နိုင်ကြပဲ အခြားအိမ်သာများတွင် သွားတက်ခြင်းနှင့် တောထိုင်ခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်တိုင်းစေ့ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ကြရန်နှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန်မှာ အဓိကကျကြောင်း သုံးသပ် ဆွေးနွေးကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သားရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့များနှင့် နိဗ္ဗာန်ဆော်လူငယ်အဖွဲ့များလည်ရှိပါသည်။ ဝတ်ရွတ်အဖွဲ့များသည် ဥပုသ်အပတ်တိုင်း ဝတ်ရွတ်ကြပါသည်။ နိဗ္ဗာန်ဆော်လူငယ်အဖွဲ့များလည် ဥပုသ်ပတ် အာရုံးတက်ချိန်တွင် နိဗ္ဗာန်ဆော်နှိုးဆော် ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၌ စာကြည့်တိုက် တစ်ခုလိုအပ်ပါသည်။ လူငယ်များမှာကျေးရွာ၏သားရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် အားတက် သရော ပါဝင်လုပ်ဆောင်သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု

အားနည်းနေပါ သည်။ ကျေးရွာမှ လူကြီးများ၏ လက်တွဲခေါ်ယူမှုကလည်း လိုအပ်နေပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွင် ရေကြောင်းနှင့် ကုန်လမ်းနှစ်ခုစလုံးကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ရေကြောင်းလမ်းကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကုန်လမ်းကို ပွင့်လင်းရာသီတွင် သာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ အသုံးပြုသော ယာဉ်များမှာ လှေ (၃၆၄) စီး၊ စက်လှေ(၅၁)စီး၊ စက်ဘီး (၂၄၇) စီး၊ ထော်လာဂျီ(၉)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၁၂၅) စီးနှင့် နွားလှည်း(၁)စီး ရှိပါသည်။

ကျေးရွာ မီးအလင်းရောင် ဘတ်ထရီမီးများကိုသာ သုံးစွဲနေရပြီး၊ ဆိုလာမီးအလင်းကို အိမ်ခြေ (၁၆၂) အိမ်နှင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်(၂၈)အိမ်သာလျှင် မိမိ အစီအစဉ်ဖြင့်သာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနေပါသည်။ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းနှင့် နီးသော်လည်း ကုန်ကျစရိတ်များသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးမှာ ကြန့်ကြာနိုင်သေးပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ လတ်တလောတွင် ဆိုလာမီးလင်းရေးကိုသာ စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် Telenor, ဖုန်းလိုင်းအများဆုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ Ooredoo, MPT, Mytel ဖုန်းလိုင်းများ ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းပါသည်။ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်မရှိသောကြောင့် ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တစ်ခု လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

မိသားစုရွာကဲ့သို့ပင် စည်းစည်းလုံးလုံး နေထိုင်ကြသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား ဖြစ်လေ့မရှိပါ။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ဆုံးမမှု၊ လူကြီးသူမများ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အေးချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ ခိုးမှုသည် ကျေးရွာတွင် သာမန်မျှသာဖြစ်ပွားပြီး အခြားအမှုအခင်း ဖြစ်ပွားမှု မရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(၁) စိုက်ပျိုးရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခြေအနေ ကောင်းများမှာ သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထားနှင့် လယ်ယာမြေများအား အသင့်အတင့် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုး ရေအတွက် အသင့်အတင့်လုံလောက်ခြင်း၊ ချေးငွေ များ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ သီးနှံမျိုးစေ့များကို ဝယ်ယူ၍ ရနိုင်ခြင်း၊ သဘာဝမြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ လုပ်သား အသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုအား ရရှိနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးသီးနှံများအား ရောင်းချ ဈေးကွက်ရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများအား အသင့် အတင့်ပိုင်ဆိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခြေအနေ ကောင်းများမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် ရေအသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန် မျိုးကောင်း မျိုးသန့်များဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ ချေးငွေ များရရှိနိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူသော တိရစ္ဆာန် များအတွက် လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင် မှု များ ပံ့ပိုးကူညီမှု ရရှိနိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူထားသော ထုတ်ကုန်များ ကောင်းချရန် ဈေးကွက် ရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် ပညာရေးအတွက် အခြေအနေကောင်း များမှာ အခြားကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း(ခွဲ)ရှိခြင်း၊ မြို့နှင့်(၆)မိုင် ကွာဝေးပြီး အဆိုပါ ကျောင်းဆောင်၏အရေးအသွေးမှာ အသင့်အတင့် ကောင်း မွန်ခြင်း၊ ဆရာ/မ အင်းအား လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။

(၄) ကျန်းမာရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အခြေအနေကောင်း များမှာ မိမိတို့ကျေးရွာသည် မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၆)မိုင်အတွင်းကွာဝေးခြင်း၊ ဆေးရုံ အတွက်လိုအပ်သော ကုတင်၊ အခန်းများ အသင့်အတင့်ရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ (၁၁၉၀)ဦး ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၈.၉၈) % ရှိပါ သည်။ ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေ အရင်ကထပ်များပြားလာသောကြောင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်လူ့စွမ်းအားအရင်း အမြစ်များရှိနေပါသည်။လူကြီး၊လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်

ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာ ပင်ဖြစ်သည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ နွေစပါး၊ ကွမ်းနှင့် ငရုတ်သီးနှံများကို နှစ်သီးစား စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းချချိန်တွင် စပါးဈေးနှုန်း မကောင်း၍ မိမိလုပ်အားခပြန်ရရုံ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်သာ ဖြစ်သော်လည်း လယ်သမား မိသားစုများနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ၊ စပါး အခြေခံရောင်းဝယ်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်များတွင် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသူ စသည်ဖြင့် စပါး ထုတ်လုပ်မှုတစ်ခုမှ ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့် ဖူလုံစေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးမြို့တော်ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်မြို့နယ်နှင့် (၆၂)မိုင်အတွင်းသာ ကွာဝေး သည်ဖြစ်၍ ကျေးရွာရှိ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော မိသားစုများအတွက် ဖမ်းဆီး ရရှိသော ငါး၊ ပုစွန်များကို ဈေး ကွက်သို့ အမြန်ဆုံး တင်ပို့နိုင်ခြင်း၊ ငါးအမျိုးအစားအလိုက် ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေနိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် မြို့ပေါ်ရှိ ရေထွက်ပစ္စည်းဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်အတိုင်း ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းရှိနေပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ သမဝါယ မချေးငွေနှင့် ပက်-မြန်မာ၊ ဖူလတန်မှ ချေးငွေစသည်ဖြင့် ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိတို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော ရင်းနှီး ငွေ ပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာရှိ မူလတန်း(လွန်)ကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/သူများ အတွက် သင့်တော်လုံလောက်မှု ရှိသည့်အပြင် မိဘဆရာ အသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွ စွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်း(လွန်)အဆင့် ပညာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင်အထက်တန်း ပညာများ သင်ယူမည့် အထက်တန်းကျောင်းနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၂) မိုင်သာရှိ၍ နေချင်းပြန် ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ကုန်ကျစရိတ် နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတတ် လူငယ် လူရွယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၆)မိုင်သာ ကွာဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု များအား ရယူနိုင်သည့် ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါ သည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင်

ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်း ကလည်း ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင် ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။

(၁) စိုက်ပျိုးရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် စပါးခင်းများအချိန်မီ ရိတ်သိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေစက်များ ငှားရမ်းအသုံးပြုလိုသော်လည်းလယ်ကွက်များ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊ ရိုးချောင်းများပေါများ၍ စက်ရွှေ့ရာတွင် အချိန်ကြန့်ကြာမှုရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင့် မိမိတို့ကျေးရွာနှင့် သင့်တော်မည့် စက်အားငှားရမ်းရန် ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာများကို နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အထွက်တိုးနည်း ပညာများ၏ ရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာ ပြန့်ပွားကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာရန် များစွာအချိန်ယူရအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခက်အခဲများမှာ ကျေးရွာတွင် ကျယ်ဝန်းသည့် စားကျက်မြေများမရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် လုံလောက်သည့် ဈေးငွေအရင်းအနှီးများ မရရှိခြင်း၊ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရာတွင် ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်ခြင်းနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲများရှိခြင်း၊ မွေးမြူထားသော ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချရာတွင် ဈေးကောင်းမရရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး

ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲမှာ မိမိ တို့ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်း စာသင်ကျောင်းမရှိသဖြင့် အုပ်စုပြင်ပရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ပညာသင် ကြားရခြင်း၊

ပညာသင်ရန် စာသင်ကျောင်းသို့ သွားလာရာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းခြင်း၊ စာသင်ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂများ လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ မူလတန်းကျောင်း ထွက်နှုန်းမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး အဆိုပါကျောင်းသားများ၏ မိသားစုမှာ ဆင်းရဲ၍ ကျောင်း စရိတ်အား မတက်နိုင်ခြင်း၊ ကျောင်းဝန်းအတွင်း အားကစားကွင်းမရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကျန်းမာရေး

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အခက်အခဲများမှာ ကျေးရွာ အုပ်စုအတွင်း ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသော်လည်း လုံလောက်သည့် ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့များ မရရှိနိုင်ခြင်း၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးနှင့် ဆေးဝါးဆိုင်များ ပြည့်စုံမှု မရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အနည်းငယ်သာရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ရေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ မိသားစုများအဖို့ ငါး၊ ပုစွန် အခြေခံထုပ်ပိုးရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းကို ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်များအရ မိမိတို့ဖမ်းယူရရှိသော ငါး၊ ပုစွန်များအတွက် အကျိုးအမြတ် ထိထိမိမိရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော ဈေးကွက် အခြေခံ သဘောတရားများနှင့် ဈေးကွက် ကွင်းဆက်များအား နားလည်သဘောပေါက်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိမှသာ စီးပွားဖြစ်ထွန်း နိုင်လာမည်ဖြစ်ရာ အချိန်များစွာ ယူရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက် များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမအသင်း အဖွဲ့များ၊ ပက်-မြန်မာ၊ ဖူလတန် စသည်တို့မှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း တင်းကျပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများနှင့် ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်းများသည် တောင်သူများ အတွက် အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများ ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြရသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် အင်တာနက်မှ တဆင့် သတင်း အချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏

အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်အသုံးပြုမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးသဘောတရားများကို သဘောပေါက် နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ လက်ပန်တန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်း ဖော်ထုတ်သောနည်းလမ်းများဖြင့်အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကို(၂၀၁၉ခုနှစ်မှ ၂၀၂၃ခုနှစ်)အတွင်း အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

- (၁) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်းတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။
- (၂) လူငယ်များအားပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြှင့်လာရမည်။
- (၃) ရွာလူထုသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်စေရန်နှင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍

စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိ မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသော တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက် အတွင်း လူကြိုက်များသောစပါးမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက် များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ၏ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အတွက် ဒေသ အတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တိုးတက်များပြားလာစေရန် ဖိတ်ခေါ်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုး တူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များ ဈေးနှုန်း ပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၃) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ အစီအစဉ် ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်း အသေးစား လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေပါမည်။

(၄) ကျေးရွာတွင်း လမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အကူအညီပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာလူထု လုပ်အား ပေါင်းစပ်ကာ လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။

(၅) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် မတတ်နိုင်သေး သဖြင့် လတ်တလော ကာလတွင် အဆင်ပြေနိုင်မည့် ဆိုလာပြားများအား အိမ်တိုင်းစေ တပ်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းရန်နှင့် ဆိုလာပြားများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏နည်းပညာ အကြံပေး အဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ခဲ့ကြ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိက ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလတို ချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့် ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပန်းတနော်မြို့နှင့် မဝေးလှသောအားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရား

များကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများ အလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများစသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့်ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊ အခြားဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါသည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်

သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံ ဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှု များ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေး စီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါ သည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂)ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ-ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ /သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အ ဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍ					
အခြေခံအ ဆောက်အဦ	၁။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ဆောက်ခြင်း	၄၉	၁	• မြေနေရာရရှိရေး စည်းလုံးဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခြင်း • ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် အသိပညာအတက်ပညာရှင်များရှိခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ သယ်ယူရန် အခက်အခဲမရှိခြင်း • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်/ သက်ဆိုင် ရာ ဦးစီး ဌာန
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်ဝင်ငွေတိုး					
အခြေခံအ ဆောက်အဦ	၂။ အတိုးနှုန်းသက်သာသောချေးငွေများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄၃	၂	• မြေနေရာ ရရှိရေး စည်းလုံးဆွေးနွေးဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း • ရန်ပုံငွေနှင့်အခြားမိတ်ဖွဲ့အဖွဲ့အစည်းများ ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း • အသိပညာရှင်များနှင့်နည်းပေးလမ်းညွှန်သူများနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်/ သက်ဆိုင် ရာ ဦးစီး ဌာန

အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
အခြေခံအဆောက်အအုံ	၃။ လမ်းပျက်စီးခြင်းအား ပြုပြင် ခြင်း	၄၁	၃	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ရန်ပုံငွေရရှိရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း • စိတ်ပါဝင်စားမှုနှင့် ပညာရှင်များရှိအောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း • စည်းလုံးဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပစ္စည်းများသယ်ယူရန် အခက်အခဲ မရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျေးလက်/ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစား ပေး အ ဆင့်	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃
၁	ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၁	✓				
၂	အတိုးနှုန်းသက်သာစွာချေးငွေများရ ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂		✓			
၃	လမ်းပျက်စီးခြင်းအား ပြုပြင် ခြင်း	၃			✓		

(င) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့ များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (ကျပ်သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်သိန်း)			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၁၆၀		၁၆၀		
၂	အတိုးနှုန်းသက်သာသောချေးငွေများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၀၀		၃၀၀		
၃	လမ်းပျက်စီးခြင်းအား ပြုပြင် ခြင်း	၂၀		၂၀		

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်အထည် ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိက ယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်း (လွန်)ကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင်ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ် ဆက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာန နှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထား သောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ

မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက် အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက်ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင်ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့်

ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်း အချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက် အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက် များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင် သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာန များသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား ပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ ပြလင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြု ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ
၁	ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ					
	ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း	- ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း - ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိခြင်း - မြေနေရာမရှိခြင်း - ကျန်းမာရေး အသိအမြင် နည်းပါးခြင်း - သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း	- စိတ်ပါဝင်စားသူများရှိခြင်း - သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနရှိခြင်း - ဟောပြောပွဲများကျင်းပရန် နေရာရှိခြင်း - မြေနေရာလှူဒါန်းမည့် သူများရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေ လုံလောက်စွာ မရှိခြင်း	- ဆေးပေးခန်း ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းရန် - ရန်ပုံငွေရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရန် - ကျန်းမာရေး အသိအမြင်များတိုးပွားစေရန် ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပရန်	- ဆေးပေးခန်း ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း - ရန်ပုံငွေရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း - ကျန်းမာရေး အသိအမြင်များတိုးပွားစေရန် ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပခြင်း
	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း/ဝင်ငွေတိုးကဏ္ဍ					
	အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ရန်ပုံငွေချေးငွေများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	- ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း - ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိခြင်း - အသိပညာများအားနည်းခြင်း - ရန်ပုံတောင်းခံရန် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း	- စိတ်ပါဝင်စား သည့် လူငယ်များရှိခြင်း - သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနရှိခြင်း - လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း - ဟောပြောပွဲများကျင်းပရန် ကျယ်ဝန်းသည့် နေရာရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေ လုံလောက်စွာမရှိခြင်း	- ချေးငွေရှာဖွေဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းရန် - ရန်ပုံငွေနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီး ဌာနသို့ တင်ပြရန် - အသိပညာပေးဟောပြောပွဲ များ ကျင်းပရန်	- စာကြည့်တိုက်ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း - မြေနေရာရရှိရေးစည်းရုံးဆွေးနွေးခြင်း - ရန်ပုံငွေနှင့် စာအုပ်များရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း - အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းမည့် နည်း လမ်းများ	အဆိုပြု ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ
၃။	အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
	ကျေးရွာတွင်းလမ်း မကောင်းခြင်း	- မိုးတွင်းကာလတွင် ရေ ကြီးခြင်း - ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းသူ မရှိခြင်း - သတ်မှတ်ခံနိုင်ဝန် ထက် ပိုသော ယာဉ်များ ဖြတ် သန်း သွားလာခြင်း - တရားဥပဒေနှင့် အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူ မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိခြင်း - ရန်ပုံငွေရရှိရန် ဦးဆောင် မည့်အဖွဲ့အစည်းမရှိခြင်း - သက်ဆိုင်ရာနှင့်ချိတ်ဆက် မှု အားနည်းခြင်း	- စိတ်ပါဝင်စားသူများရှိ ခြင်း - စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိ ခြင်း - သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန ရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာ နှင့် ချိတ်ဆက်ရန် အား နည်း ခြင်း	- ရန်ပုံငွေရရှိရေး သက်ဆိုင် ရာဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရန် - လမ်းဖြစ်မြောက်ရေးကော် မတီဖွဲ့စည်းရန် - ကျေးရွာတွင်းလမ်း အား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် - လမ်းအား အဆင့်မြှင့်တင် ရန်	- ရန်ပုံငွေရရှိရေး သက်ဆိုင် ရာ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း - လမ်းဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း - ကျေးရွာတွင်း ပြုပြင်ခြင်း - ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ် ခင်းခြင်း

ပြလင်းကျေးရွာအုပ်စု၊လက်ပန်တုန်းကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ စာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးအောင်မင်းရွှေ	ဦးနဝဒေး	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၅၄၀၇၅	၂၉	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၇၇၇၁၉၁၁၇၄
၂	ဦးသန်းမိုးအောင်	ဦးအောင်မြတ်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၆၆၈၆၆	၂၇	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၇၇၂၇၄၀၄၄၇
၃	ဦးအောင်သန်းဇော်	ဦးလုံ	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၃၀၁၁၅	၃၉	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၇၈၈၄၈၈၉၂၇
၄	ဦးဇော်ဝင်းနိုင်	ဦးကျင်ဝ	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၂၃၄၇၈	၄၀	စာရင်းကိုင်	၀၉-၇၇၈၃၅၅၉၃၅
၅	ဦးအောင်မျိုးသူ	ဦးသန်းတင်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၆၂၄၉၃	၂၈	သော့ကိုင်-၁	၀၉-၇၉၂၂၆၇၄၇၀
၆	ဒေါ်ဝင်းဝါဝါလှိုင်	ဦးအေးလွင်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၂၁၃၇၃၄	၂၃	သော့ကိုင်-၂	
၇	ဦးအောင်မျိုးနိုင်	ဦးဖုန်းကျော်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၂၁၃၇၈၁	၂၅	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၉၆၆၆၇၁၇၇၀
၈	ဦးဝင်းကျော်	ဦးအောင်မြင့်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၃၂၀၉၂	၃၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၇၇၃၁၉၇၂၆၆
၉	ဦးနိုင်လင်းစိုး	ဦးသန်းစိန်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၁၈၄၁၀၇	၂၄	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၇၉၄၄၇၆၃၁၃
၁၀	ဒေါ်မိုးမိုးအေး	ဦးဟန်ငြိမ်း	၁၄/ပတန(နိုင်) ၂၁၁၇၁၉	၂၂	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၄၁၅၅၃၉၈၅
၁၁	ဒေါ်ဥမ္မာအောင်	ဦးဝင်းထိန်	၁၄/ပတန(နိုင်) ၂၁၃၈၉၇	၃၄	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၇၇၂၅၈၂၆၄၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလက်ရှိအခြေအနေအား သုံးသပ်ရန် အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၄	၂၁	၃၅
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၅၀	၄၁	၉၁
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၈၂	၆၃	၁၄၅
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၈၅	၉၃	၁၇၈
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၅၇၂	၆၂၁	၁၁၉၃
၆၅ နှစ်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃၇	၄၇	၈၄
စုစုပေါင်း		၈၄၀	၈၈၆	၁၇၂၆
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု(၃၅၄)အိမ်ထောင်စု		ပျမ်းမျှလူဦးရေ(၄.၈၈)ယောက်		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၃၅၄)အိမ်ထောင်စုရှိပြီး ၎င်းအိမ်ထောင်စုလူဦးရေမှာ(၁၇၂၆)ဦးရှိပါသည်။၎င်းလူဦးရေတွင်ကျား၈၄၀ဦးရှိပြီး မဦးရေ ၈၈၆ဦး ရှိပါသည်။ကျေးရွာအတွင်း၌အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေမှာ၁၁၉၃ဦးရှိပြီးကျေးရွာ၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေ ထပ် ၇၀ရာခိုင်နှုန်းရှိကာ မိမိသူဦးရေနည်းပါးပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်ကြီးဦးရေမှာ ကျေးရွာရှိ လူဦးရေ၏ (၀.၀၅)ရာခိုင်နှုန်း သာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

(၂.၁) ကျေးရွာ၏မြေပိုင်ဆိုင်မှု နှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၂)ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေအရင်းအမြစ်အခြေအနေ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရရှိနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ် (မြေအောက်ရေ/ချောင်း/မြစ်/စိမ့်စမ်း စသည်)
လယ်မြေ	၁၄၉.၅	ညံ့	အနည်းအကျဉ်း	မြေအောက်ရေ/ချောင်းရေ
ယာမြေ	၃၃၆	ညံ့	-	မြေအောက်ရေ/ချောင်းရေ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၁၇၇	ညံ့	အနည်းအကျဉ်း	မြေအောက်ရေ/ချောင်းရေ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-	-	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-	-	-
စားကျက်မြေ	၆၁	ညံ့	အနည်းအကျဉ်း	မြေအောက်ရေ/ချောင်းရေ
ပလပ်မြေ	၄	ညံ့	အနည်းအကျဉ်း	မြေအောက်ရေ/ချောင်းရေ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရရှိနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ် (မြေအောက်ရေ၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်း စသည်)
သစ်တောမြေ	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	၇၂၇.၅			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့်အရင်းအမြစ်အမျိုးအစား-ဆည်၊မြစ်ရေတင်၊စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊မြေအောက်ရေ
လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့် အခြား)။ ။မိမိတို့ကျေးရွာတွင် လယ်မြေ ၁၄၉.၅ဧက၊
ယာမြေ ၃၃၆ဧက ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ ၁၇၇ ဧက ၊ စားကျက်မြေ ၆ ဧကနှင့် ပလပ်မြေ ၄ ဧကပိုင်ဆိုင်ပြီး
မြေဆီလွှာအရည်အသွေးများမှာ ဓါတုမြေဩဇာများ အသုံးပြုမှု များသောကြောင့် အရည်အသွေးများ
ကျဆင်းနေပါသည်။ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး များ ကျဆင်းနေသောကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး
ထုတ်ကုန်များ၊သီးနှံ အထွက်နှုန်း များ လျော့နည်း ကျဆင်းနေပြီး ဈေးကွက် မရခြင်းများဖြစ်ပေါ်နေ
ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၃) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	အသုံးပြုနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ) စသည့်	သင့်	လွယ်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အပင်မျိုးစိတ်များ (လူ၊တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် အသုံးဝင်သော)	သင့်	လွယ်
ပျမ်းမျှအပူချိန် - ၂၈° C	ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် - ၈၂ လက်မ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့် အခြား)။ ။ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ဓါတ်သတ္တု
ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သတ်၍ သဲတစ်ခုသာလျှင်ထွက်ရှိပြီး
လူနေတိုက်တာအဆောက်အဦးများဆောက်
လုပ်ရာတွင် အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ မိမိတို့ ကျေးရွာ
အတွင်းတွင် မရှိပါ။ လူ၊တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် အသုံးဝင်သောအပင်မျိုးစိတ်များအနေဖြင့်
အနည်းငယ်သာ အလွယ် တကူအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ တစ်နှစ် ပတ်လုံးပျမ်းမျှ

အပူချိန်သည် ၃၀° စင်တီဂရိတ် ရှိပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ တစ်နာရီလျှင် ၂ လက်မနှုန်းခန့် ရွာသွန်းကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ယော: (၄) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	အဖွဲ့အစည်း၏စွမ်းဆောင်ရည် အခြေအနေ (သို့) ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုဆိုင်ရာရှင်း လင်းဖော်ပြချက်
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	စွမ်းဆောင်ရေကောင်းပြီး ကျေးရွာ တွင် ခိုင်မာတောင့်တင်းမှု အကောင်းဆုံး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။
၂	လူငယ်အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	စွမ်းဆောင်ရေကောင်းပြီး ကျေးရွာ တွင် ခိုင်မာတောင့်တင်းမှု ဒုတိယ အကောင်းဆုံး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။
၃	ကျောင်းကော်မတီ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကျေးရွာအတွင်းပညာရေးနှင့် ပတ်သတ်သော ကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပြီး ခိုင်မာ တောင့်တင်းမှုရှိပါသည်။
၄	ဂေါပကအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကျေးရွာအတွင်း ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သတ်သော ကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပြီး ခိုင်မာ တောင့်တင်းမှု အသင့်အတင့်ရှိပါ သည်။
၅	နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကျေးရွာအတွင်း သာရေး/နာရေးနှင့် ပတ်သတ်သော ကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပြီး ခိုင်မာ တောင့်တင်းမှု အသင့်အတင့်ရှိပါ သည်။
၆	လူမှုကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐	ကျေးရွာအတွင်း သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ရပါက ကူညီ ဆောင်ရွက် ကြပြီး အဖွဲ့၏ ခိုင်မာ တောင့်တင်းမှု အသင့်အတင့် ရှိပါ သည်။
၇	မီးသတ်အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐	ကျေးရွာအတွင်း မီးဘေး အန္တရာယ် နှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စများတွင် ကူညီ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	အဖွဲ့အစည်း၏စွမ်းဆောင်ရည် အခြေအနေ (သို့) ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုဆိုင်ရာရှင်း လင်းဖော်ပြချက်
			စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး/လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☒	ဆောင်ရွက် ကြပြီး အဖွဲ့၏ ခိုင်မာ တောင့်တင်းမှု အနည်းငယ်သာ ရှိပါ သည်။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့် အခြား)။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာ တွင် လူမှုရေးအဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့၊ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ဂေါပကအဖွဲ့၊ နားရေးကူညီမှုအဖွဲ့၊ လူမှု ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် စီးသတ် အဖွဲ့များရှိပြီး သူတာဝန် နှင့် သူ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နေကြပြီး အဖွဲ့ အစည်း များအနေဖြင့်လည်း ခိုင်မာတောင့်တင်းမှု အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၄.၁) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၅)ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ဧကမှ ၇ဧက	၆ ဧကမှ ၄ ဧက	၃ဧက မှ ၁ဧက	မြေယာမရှိ
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်/သစ်အိမ်	သွပ်မိုး/ပျဉ်ထောင်	သွပ်မိုး/ထရံကာ	ခနိမိုး/ထရံကာ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ခြွေလှေ/ ထော်လဂျီ	ရေတင်စုပ်/ ကိုင်းခုတ်စက်	ကိုင်းခုတ်ခါး /ခါးမ	ခါးမ/လုပ်အား
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ကွမ်းခြံ/သင်ခြံ	ပဲ/ကွမ်းခြံ	ပဲ/ကွမ်းခြံ	နေ့စား/လက်လုပ်လက်စား
အိမ်ထောင်စု	၂၄	၄၆	၁၂၈	၁၅၆

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် (အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဥစ္စာဓန အဆင့်ခွဲခြားမှုအရ အလွန်အဆင့်ပြေသောအိမ်ထောင်စု ၂၄အိမ်ထောင်စု၊အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု ၄၆အိမ်ထောင်စု၊မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု ၁၂၈အိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်မပြေ လည်သောအိမ်ထောင်စု ၁၅၆အိမ်ထောင်စုရှိကြောင်း အခြားဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် လူဦးရေများပြားပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄.၂) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၄.၂.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၅၆	၄၄.၀၇%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက် (၁ ဟတ် တာထိ)	၉၀	၂၅.၄၂%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၆၈	၁၉.၂၁%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ ၁၂.၅ဧကကြား (၅ ဟတ်တာထိ)	၃၆	၁၀.၁၆%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၄	၁.၁၄%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၃၅၄	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် (အခက်အခဲ၊ စိန်ခေါ်မှုနှင့် အခြား) ။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု ၄ အိမ်ထောင်စု၊ အလယ်အလတ်စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု ၃၆ အိမ်ထောင်စု၊ အသင့်အတင့်စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု ၉၀ အိမ်ထောင်စုနှင့် မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပဲ နေ့စားလက်လုပ်လက်စား အိမ်ထောင်စု ၁၅၆ အိမ်ထောင်စုရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ အတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(၄.၂.၂) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၇) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစု ပေါင်း စိုက် ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု (နည်း၊ သင့်၊ များ) ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	
စပါး(မိုး)	၁၄၉.၅	တင်း	၄၀	၇၀	၅၅	သင့်
စပါး(နွေ)	၁၄၉.၅	တင်း	၈၀	၁၂၀	၁၀၀	သင့်
ပဲ	၃၃၆	တင်း	၅	၂၀	၁၂	နည်း
ကွမ်းခြံ	၃	ပိဿာ	၃၆၀	၅၀၀	၄၃၀	သင့်
ငရုပ်	၆၅	ပိဿာ	၃၀၀	၅၀၀	၄၀၀	သင့်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးရေးအသင့်အတင့်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ ပျမ်းမျှ ၅၅ တင်းခန့်ထွက်ရှိကာ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ မတ်ပဲကိုတော့ ပွင့်လင်းရာသီရောက်ရှိမှသာ အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး အထွက်နှုန်းမှာ ထွက်သင့်သည့် ထပ် လျော့နည်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ကွမ်းခြံနှင့် ငရုပ်ကို စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်နေသူများ အနေဖြင့် အရင်းအနှီးကြီးသော်လည်း အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုမှာ အသင့်အတင့်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄.၃) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ဇယား (၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၄	၁၁
နို့စားနွား	-	-
ကျွဲ	-	-
မြင်း	-	-
မြည်း	-	-
လား	-	-
ဆိတ်	-	-
သိုး	-	-
ဝက်	၁၉	
ကြက်	၁၄၁	၇၈၉
ဘဲ	၄၅	၂၁၀
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၈၂	၃၀၀၀၀
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မိမိတို့ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအနေဖြင့် နွား၊ဝက်၊ ကြက်၊ဘဲ တို့ကိုသာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများအနေဖြင့် ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို ဝမ်းစာရှာဖွေ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာအနေဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အဆင့်မြင့်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄.၄) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

ဇယား (၉) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၁	၅	၅	နိမ့်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး စေရေး	-	-	-	-
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၂	၅	၉	နိမ့်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-	-	-	-
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	၂	၂	၃	နိမ့်
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၃	၁၀	၃၆	နိမ့်
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး	-	-	-	-
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	-
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	-
၁၂	ပညာရေး	၁	၂	၂	နိမ့်
၁၃	ကျန်းမာရေး	-	-	-	-
၁၄	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ	-	-	-	-
၁၅	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)	၂	၃၃၀	၈၂၅	-
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၈၈၀			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ တစ်ရွာလုံးအနေဖြင့်အဓိက လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသဖြင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သူမရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ မြစ် မရှိပဲ ချောင်းသာရှိသည့် အတွက် သဲတူးဖော်ခြင်းအား လုပ်ငန်းအားတစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါ သည်။

(၅) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(၅.၁) ဈေး

ဇယား (၁၀) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ပန်းတနော်မြို့နယ်	ရန်ကုန်မြို့
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁၀၀ ☐ ၁၀၀ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်းနှင့်အနီးဆုံးဈေးမှ ပန်းတနော်မြို့မဈေးသာ ဖြစ်ပြီး

ကျေးရွာနှင့် ၄ မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးပါသည်။ ပွင့်လင်းရာသီရောက်ချိန်တွင် စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများဖြင့် သာ သွားလာကြပြီး မိုးတွင်းကာလတွင် စက်လှေ၊ လှေများဖြင့် ပန်းတနော်မြို့သို့ သွားလာကြပါသည်။ အနီးဆုံးနှင့် အကြီးဆုံးဈေးကွက်မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ဆက်သွယ်ထားပြီး ရန်ကုန် သီရိမင်္ဂလာဈေးသို့ ၉၅ မိုင်ခန့် ကွာဝေးကာ မော်တော်ကားဖြင့်သာ သွားလာဆက်သွယ်နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအနေဖြင့် ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှုအနေဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၂) ကျေးရွာ၏ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဓိကသွားလာနေရသော ကျေးရွာတွင်းလမ်း

များသည့် မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး ပွင့်လင်းရာသီရောက်ရှိမှသာ အလွယ်တကူသွားလာနိုင်မည့် ဖြစ်ပါသည်။မိုးတွင်း ကာလတွင်း ကျေးရွာတွင်းရှိလမ်းများ ပျက်ဆီးခြင်း၊ ရေကြီးနှစ်မြုပ်မှုများ ရှိသောကြောင့်သွားလာရာတွင်အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ထို့ကြောင့်ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ အား ရေကင်းလွတ်အောင် အမြင့်ဖို့ပြီး ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခင်းမည်ဆိုပါက ရေကြီးနှစ်မြုပ်သည့် အချိန်တွင်သာအခက်အခဲရှိပြီးရေပြန်ကျသွားပါကအလွယ်တကူ ဆက်သွယ်သွား လာနိုင်မည့်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၁၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါအကွက်တွင် ✓ ဖြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	Nearest town အကွာအဝေး (မိုင်)	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်း မြစ်ကြောင်း၊ပင်လယ်ရေကြောင်း သွားလာ မှုမရှိပဲ ပန်းတနော်မြစ်၏ မြစ်ခွဲတစ်ခုဖြစ်သော ပန်းတနော်-ဂုံမင်းချောင်းအတွင်းမှသာ မိုးတွင်း ကာလအတွင်း ရေကြောင်းခရီးလမ်းကိုသာ အသုံးပြုလျှက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၃၆၄	၅၁	၂၄၇	၁၂၅	-	၉	-	-	၁

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လှေ/သမ္ဗန်၃၆၄စီး၊စက်လှေ ၅၁ စီး၊ပွင့်လင်းရာသီတွင် စက်ဘီး ၂၄၇ စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၁၂၅စီးနှင့် ထော်လာဂျီ ၉စီး၊ နွားလှည်း ၁စီးတို့ရှိပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း အခက်အခဲမရှိသွားလာနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၁၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-
ဆိုလာစနစ်	၁၆၂
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂၈
လေစွမ်းအင်	-
ဇီဝလောင်စာ	-
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၁၆၉
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၁

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲမှုအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဆိုလာ စနစ်အသုံးပြုသူဦးရေ ၁၆၂အိမ်၊ဒီဇယ်အင်ဂျင်သုံး ၂၈ အိမ်၊ဘတ္တရီမီးအသုံးပြုသူ ၁၆၉အိမ် နှင့် လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုမှုမရှိသော ဦးရေ ၁ ဦးသာရှိပါသည်။အဆိုပါ လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုမှုမရှိသည့် ၁ ဦး အနေဖြင့် ဖယောင်းတိုင်မီး၊ရေနံဆီမီးအိမ်တို့ကို လက်ရှိအသုံးပြုလျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် အလှမ်းကွာဝေးသောလည်း လျှပ်စစ်မီးရရှိမည့် ဆိုပါက ကျေးရွာအတွင်းမှ အမှန်တကယ်လိုအပ်လျှက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၆) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၁၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ
အရေအတွက်	၃၂၂	၁၅၅	၁၄၈

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်း၌ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်များအနေ ဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း လက်ကိုင် ဟန်းဖုန်း ၃၂၂ လုံး၊ ရေဒီယို ၁၅၅ လုံး၊ တီဗီ ၁၄၈ လုံးအား ပိုင်ဆိုင် ထားသောကြောင့် မိုးလေဝသသတင်းများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ သိရှိနိုင်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) ပညာရေး

(၆.၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၁၆) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၀၁	၉၀	၁၉၁

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အလယ်တန်း	၄၀	၅၁	၉၁
အထက်တန်း	၂၃	၁၉	၄၂
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၄	၁၀	၁၄

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး” ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျောင်းတက်ရောက် မူနှုန်းအနေဖြင့် မူလတန်းသင်ယူနေသူ ကျား ၁၀၁ဦးနှင့် မ ၉၀ ဦး စုစုပေါင်း ၁၉၁ဦး၊အလယ်တန်း အဆင့်တွင်ပညာသင်ကြားနေသူကျား၄၀ ဦးနှင့် မ ၅၁ ဦး စုစုပေါင်း ၉၁ ဦး၊အထက်တန်းအဆင့်တွင် ပညာသင်ကြားနေသောကျား ၂၃ ဦး၊ မ ၁၉ ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်တွင်ပညာသင်ကြားနေသော ကျား ၄ ဦး၊ မ ၁၀ ဦး စုစုပေါင်း ၁၄ ဦးအားတက်ရောက် ပညာသင်ကြားနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးမူလတန်းလွန်ကျောင်းသာရှိပြီးစတန်းနှင့်အထက်တန်းပညာသင်ကြားရေကိုအခြား ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားနေရပါသည်။ငွေကြေးချို့တဲ့သော မိသားစုဝင်များ အနေ ဖြင့် သားသမီးများကို ကျောင်းဆက်လက်မထားနိုင်တော့ပဲ ပညာတက်မြောက်မှုနည်းပါးနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆.၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၇) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☐ မူလလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☒ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☒ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☒ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၄၅၀၀စတုရန်းပေ		
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ချွန် ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ချွန် ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ချွန် ☐
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ချွန် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ချွန် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ချွန် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၂ ၃ ၅	- - -	- - -
ကျေးရွာခန့်	- - -	- - -	- - -

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်း အခြေခံပညာမူလတန်းလွန်ကျောင်းနှင့် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းသာရှိပြီး (ဓ) တန်းနှင့် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းကို အခြား ကျေးရွာများသို့ရောက်ပညာသင်ကြားနေရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ စာသင်ကျောင်းသို့ သွားလာ ရာတွင်ခြေလျင်၊ စက်ဘီးများဖြင့် သွားလာလို့ရပြီး မိုးတွင်းကာလများတွင် လှေများ၊ စက်လှေများဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်ပါသည်။ (ဓ) တန်းနှင့် အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်းများကို စက်ဘီး ဆိုင်ကယ်များဖြင့် သွားလာနေရပြီး မိုးတွင်းကာလတွင် လှေများ၊ စက်လှေများဖြင့် သွားရောက်ပညာ သင်ကြားနေရပြီး ဆင်းရဲချို့တဲ့နေသော မိသားစုများအနေဖြင့် ပညာရေးအား အားမပေးနိုင်ပဲ အခက်အခဲများစွာရှိနေရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် မူလတန်းလွန်ကျောင်းမှ အလယ်တန်း အဆင့် စာသင်ကျောင်းအား အဆင့်တိုးမြှင့်ပေးရန်လိုအပ်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အခြေခံပညာမူလတန်းလွန်ကျောင်းရှိသော်လည်း ဆရာ/မဦးရေ နည်းပါးနေပြီး ကလေးများအား ပညာသင်ကြားရာတွင် ဆရာနှင့်တပည့် မမျှတပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၇) ကျန်းမာရေး

(၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၁၈) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၇	ဆီးချို	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၈	သွေးတိုး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၉	အသည်းရောင် (ဘီ၊ စီ)	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်း၌ အဖြစ်များသော ရောဂါများအနေဖြင့် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါ၊သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါများ ဖြစ်ပွားသောလည်းလူနည်းစုတွင်သာအဖြစ်များကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။အခြားရောဂါများအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဖြစ်ပွားမှုမရှိပဲ အခြားရောဂါများဖြစ်ပွားလာပါက နီးစပ်ရာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (သို့) ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနသို့လည်းကောင်း၊ ပိုမိုပြင်းထန်စွာ ပေါ်ပေါက်လာပါက ပန်းတနော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်သွား လာနိုင်သည့်အတွက် ရောဂါကာကွယ်ရေးအား အထူးအလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၇.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၁၉) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ဖြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		√
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု		√
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		√

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်း၌လွန်ခဲ့သော(၁၂)နှစ်တာ ကာလအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုအနေဖြင့် အသဲရောင်အသားဝါကာကွယ်ဆေး၊ပိုလီယိုရောဂါကာကွယ်ရေး၊မေးခိုင်ကာကွယ် ဆေး၊ ဝက်သက်ရောဂါကာကွယ်ဆေး၊ ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ကာကွယ်ဆေး၊ အာဟာရမှတ်တမ်းရယူမှုများရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ ကျေးရွာအတွင်း၌ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်လျက် သည့်အတွက် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများ ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၇.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၂၀) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☒ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☒ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့ဝန်ဆောင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲသို့သွားရန် (၃)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပြလင်း ကျေးရွာတွင်သာ ရှိပါသည်။ပန်းတနော်မြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့သွားလာရာမှာလည်း ကျေးရွာမှ (၅)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သတ်သည့် အခက်အခဲ များစွာရှိသည့်အတွက် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲတစ်ခု လိုအပ်လျှက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၇.၄) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၇.၄. ၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၂၁) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	ရေ အရည်အသွေး	လုံလောက်မှု (မိုး၊ဆောင်း၊ နွေ)
ရေတွင်း	၃	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ၊မိုး၊ဆောင်း
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၇	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ၊မိုး၊ဆောင်း
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၁၁၈	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ၊မိုး၊ဆောင်း
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	

ရေရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	ရေ အရည်အသွေး	လုံလောက်မှု (မိုး၊ဆောင်း၊ နွေ)
မြစ်/ချောင်းရေ	၁၅၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ၊မိုး၊ဆောင်း
ရေကန်		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	
စိမ့်စမ်းရေ		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းတွင် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ ရရှိမှုမှာ အဝီစိတွင်း အသုံးပြုမှုများရှိပြီး ကျေးရွာအတွင်း အဓိကရှိသော မြစ်ရေချောင်းရေကိုသာ အများဆုံးသုံးစွဲနေကြရ ပြီး ရေ၏ အရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။နွေ၊မိုး၊ဆောင်းဥတုအတွင်း ရေရှားပါးပျက်လပ် မူမရှိပဲ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိစေရေးအတွက် တွင်းနက်တစ်တွင်းကိုလည်း ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာအနီးတွင် လာရောက်တူးဖော်ပေးထားသည့်အတွက် သောက်သုံးရေအခက်အခဲမရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၇.၄.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၂၂) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၃၀၈
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇယားအိမ်သာ	၄၆
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းတွင် ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုလျက်ရှိသော အိမ်ထောင်စု များမှာ ၃၀၈ အိမ်ထောင်စုရှိပြီး တွင်း/ဇယားအိမ်သာ အသုံးပြုလျက်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ၄၆ အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ထို့ကြောင့် သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုမှုမှာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုမှုမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုမရှိပဲ ကျေးရွာသူ/များအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်လျက် ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈) ဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်မှုအခြေအနေများ

ဇယား (၂၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များ အခြေအနေ

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အာဟာရမပြည့်ဝမှု
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	
၃	ရေကြီးခြင်း	ချောင်းရေကြီးချိန်တွင် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် အအေးလွန်ကဲခြင်း
၆	မုန်တိုင်း	
၇	ငလျင်	
၈	မီးဘေး	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	ခါတ်မြေဩဇာ၊ ဝိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲမှုကြောင့်
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	
၁၃	တီဘီရောဂါ	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်း ထိခိုက်နေသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုဝင်များအနေဖြင့် အစာအာဟာရ ပြည့်စုံ လုံလောက်စွာမစားရခြင်း၊ မြစ်ရေ ကြီးချိန်တွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နေသောကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိပဲ မိမိနေအိမ်များ ပျက်ဆီး ဆုံးရှုံးခြင်း များ ကြုံတွေ့နေရခြင်း၊ နွေရာသီကာလတွင် အပူရှိန်လွန်ကဲခြင်းနှင့် ဆောင်းတွင်းတွင် အအေး လွန်ကဲခြင်း စသည့် တို့ကြောင့် ကလေး သူငယ် များနှင့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများ ကျမ်းမာရေး ထိခိုက်ခြင်း၊ သီးနှံများ ခါတုမြေဩဇာများ အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့နေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုအခြေအနေ

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာအခြေအနေ	နိမ့်	မြေဆီလွှာအချဉ်ပေါက်ပြီး မြေဆီအရေအသွေး များ ကျဆင်း

အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	ရှာဖွေ၍ လွယ်ကူသောလည်း ရှားပါးမျိုးစိတ်များရှိသောကြောင့် ရရှိမှုမလွယ်ကူပါ။
ရေအရင်းအမြစ်	လတ်	ချောင်းရေသည် ကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူ ရရှိပါသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	မရှိပါ။	ကျေးရွာအတွင်း လုံးဝမရှိပါ။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မရှိပါ။	ကျေးရွာအတွင်း လုံးဝမရှိပါ။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များမှာ ကျေးရွာအတွင်း၌ မြေဆီလွှာများ အချဉ်ပေါက်ခြင်း၊ ဓါတုမြေဩဇာများ အလွန်အကျွံသုံးစွဲကြသောကြောင့် ကျေးရွာ၏ မြေအရေအသွေးများမှာ အလွန်ပင် နိမ့်ကျလျက်ရှိပါသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များနှင့် ချောင်းရေ အရင်းအမြစ်များမှာ ကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူရရှိနေပြီး ရှားပါးသော အပင်မျိုးစိတ်များအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ငါးမျိုးကွဲများ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး ကွဲများအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် လုံးဝမရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁၀ ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၂၅) ကျား - မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအတွင်းရှိ စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု ခေါင်းဆောင်မှုနည်းပါးနေပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး တွင် အမျိုးသမီးပါဝင်မှု နှုန်းမှာပိုမိုအားကောင်းနေပြီး တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့သို့ကျေးရွာအတွင်း၌ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် စနစ်တကျနှင့် တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရေးအတွက် အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းနှင့် အမျိုးသမီးအခန်းကဏ္ဍတိုးမြှင့်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၈၊ မတ်၊
- ၂။ ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ လက်ပန်တုန်းကျေးရွာတွင် ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေ အနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊